

Inhoud

Leeswijzer	13
1 Aspecten van interprofessionele communicatie	15
1.1 Interprofessionele communicatie in de zorg en het sociaal domein	21
1.1.1 Definitie van interprofessioneel communiceren	23
1.2 Circulaire communicatie	24
1.3 De zender	26
1.4 Het bericht	31
1.5 Encoderen en decoderen	35
1.6 Het signaal	37
1.7 Het medium	37
1.7.1 Verbale communicatie	39
1.7.2 Non-verbale communicatie	41
1.7.3 Paralinguïstische taal	44
1.7.4 Schrijven	47
1.8 De ontvanger	48
1.9 Ruis, verwerking en interpretatie	49
1.10 Samenvatting	52
2 Samenwerkend communiceren	53
2.1 Samenwerken door communicatie	55
2.2 Communicatie in zorgnetwerken en ketens	57
2.2.1 Benoem je doelgroep(en), de zorgvraag en het zorgpad	58
2.2.2 Netwerkanalyse	58
2.2.3 De organisatie van het netwerk	60
2.2.4 Verbinding als centrale rol voor communicatie	61
2.3 Interprofessionele communicatieve competenties	62
2.3.1 Effectieve communicatiemiddelen gebruiken	63
2.3.2 Informatie organiseren en passend delen	64
2.3.3 Communiceren in het belang van het teamwork	65
2.3.4 Actieve luisterhouding	66
2.3.5 Feedback geven en feedback ontvangen	66
2.3.6 Belang van diversiteit erkennen	67
2.4 Verantwoordelijkheden in samenwerking	68
2.4.1 Eigen regie in samenwerking	70

2.5	Cultuur en diversiteit	71
2.5.1	Transcultureel interprofessioneel samenwerken	73
2.5.2	Cultuur en subcultuur	75
2.5.3	Hiërarchie en ondergeschiktheid	76
2.5.4	Sekse en gendersverschillen	77
2.5.5	Religie en spiritualiteit	78
2.5.6	Sociaal-economische status	80
2.5.7	Verschillen in communicatieve gewoonten	82
2.6	Eenheid en diversiteit van taalgebruik in de gezondheidszorg	84
2.7	Samenvatting	86
3	Effectieve interprofessionele communicatie	89
3.1	Effectief en aangepast communiceren	91
3.2	Miscommunicatie	92
3.3	Tijd	95
3.4	Doel	97
3.5	Vorm	99
3.6	Context	101
3.6.1	Persoonlijke context	102
3.6.2	Plaats en ruimte	105
3.6.3	Denk- en handelingskader	107
3.6.4	Pregnantie	109
3.7	Perspectief	109
3.7.1	De blinden en de olifant	113
3.8	Samenvatting	114
4	Vorbereiding van een interprofessioneel overleg	115
4.1	Interprofessioneel overleg met/over de cliënt	115
4.2	Hoe bereid je een interprofessioneel overleg voor?	119
4.2.1	Structuur en taakverdeling	120
4.2.2	Groepssamenstelling	120
4.2.3	Doel van het overleg	121
4.2.4	Cliëntkarakteristieken	121
4.2.5	Verstandhouding tussen professionals, cliënten en hun relaties	123
4.3	Communicatiestijlen en gesprekstechnieken	125
4.4	Progressiegericht werken	129
4.5	Driehoekskunde	131
4.6	Agenda en toelichtende informatie	133
4.7	Samenvatting	134

5	Het gesprek	137
5.1	Informereren, adviseren of overtuigen	137
5.2	Shared decision-making	142
5.3	Progressiegerichte gesprekstechnieken	147
5.4	Communicatieve positionering	151
5.5	Uitleg, advies en planning van behandeling en/of ondersteuning	152
5.6	Het verhaal van de cliënt verhelderen	154
5.6.1	Tussentijds parafraseren en samenvatten	155
5.6.2	Aanpassen van taalgebruik en taalcomplexiteit	156
5.7	Cliënten met communicatieve problemen	158
5.7.1	Auditieve beperking	158
5.7.2	Afasie	160
5.7.3	Verstandelijke beperking	161
5.7.4	Taalontwikkelingsstoornis	161
5.7.5	Dementie	162
5.7.6	Faalangst	163
5.7.7	Ondersteunde communicatie	163
5.8	Samenvatting	164
6	Rapportage en evaluatie	165
6.1	Vorbereiden op rapporteren	165
6.1.1	Schriftelijke overdracht	166
6.1.2	Mondelinge overdracht	167
6.1.3	Woordgebruik in rapporten	167
6.2	Laaggeletterdheid en analfabetisme in Nederland	170
6.3	Feedback geven aan andere professionals	171
6.3.1	Redenen voor feedback of reflectie	172
6.3.2	Goede ontwikkelingsgerichte feedback	173
6.4	Conflicten	174
6.5	Conflicthantering in een interprofessioneel team	175
6.6	Evaluatie-instrumenten	176
6.6.1	OPTION	177
6.6.2	Assessment of Interprofessional Team Collaboration Scale	178
6.6.3	Evaluatie van de persoonlijke communicatiestijl	179
6.7	Samenvatting	179

7 Algemene communicatieve vaardigheden	181
7.1 Het spreekproces	183
7.1.1 Toonhoogte	185
7.1.2 Volume	187
7.1.3 Klankkleur	188
7.1.4 Spreksnelheid	189
7.1.5 Stilte	191
7.1.6 Verstaanbaarheid	191
7.2 Non-verbale communicatieve competenties	192
7.2.1 Lichaamshouding	192
7.2.2 Lichaamsbewegingen	194
7.2.3 Congruentie tussen verbale en non-verbale taal	197
7.2.4 Expressie	197
7.2.5 Oogcontact	198
7.2.6 Fysieke verschijning	199
7.2.7 Nabijheid en aanraking	200
7.3 Taalvaardigheid en praktische vaardigheden	201
7.4 Luisteren	203
7.5 Samenvatting	205
Bijlage	206
Literatuur	211
Register	223
Over de auteurs	231